

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018 roku, w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa M. Z.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w N. we F.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w N. we F. na rzecz M. Z.:

a) kwotę 22.500 zł (dwadzieścia dwa tysiące pięćset złotych), tytułem zadośćuczynienia, z odsetkami:

-ustawowymi od kwoty 11.500 zł (jedenaście tysięcy pięćset złotych) od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

-ustawowymi za opóźnienie od kwoty 8.500 zł (osiem tysięcy pięćset złotych) od dnia 30 września 2016 roku do dnia zapłaty;

-ustawowymi za opóźnienie od kwoty 2.500 zł (dwa tysiące pięćset złotych) od dnia 21 października 2016 roku do dnia zapłaty;

b) kwotę 610 zł (sześćset dziesięć złotych), tytułem zwrotu kosztów leczenia, z odsetkami:

-ustawowymi od kwoty 530 zł (pięćset trzydzieści złotych) od dnia 29 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

-ustawowymi od kwoty 80 zł (osiemdziesiąt złotych) od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

c) kwotę 208,24 zł (dwieście osiem złotych dwadzieścia cztery grosze), tytułem zwrotu kosztów dojazdów, z odsetkami ustawowymi od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. oddała powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w N. we F. na rzecz M. Z. kwotę 3.691 zł (trzy tysiące sześćset dziewięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w N. we F.

a) kwotę 153,13 zł (sto pięćdziesiąt trzy złote trzynaście groszy) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiszczony w dniu 15 czerwca 2016 roku, zaksięgowanej pod pozycją 2411 160663;

b) kwotę 200 zł (dwieście złotych) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiszczony w dniu 29 listopada 2016 roku, zaksięgowanej pod pozycją 2411 161341;

5. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w N. we F. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 550 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt II C 367/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 30 kwietnia 2015 roku skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S., powódka M. Z. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 11.500 zł tytułem zadośćuczynienia ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia zapłaty, kwoty 1.240 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia z ustawowymi odsetkami od dnia 29 listopada 2014 roku do dnia zapłaty, kwoty 394,40 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, kwoty 343,02 zł tytułem zwrotu utraconego dochodu z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 12 sierpnia 2014 roku doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym poszkodowana została powódka. M. Z. podczas jazdy na rowerze została potrącona przez kierującego pojazdem marki H. o numerze rejestracyjnym (...), w wyniku czego doznała urazu łokcia, uda lewego, kolana lewego z krwiakiem podskórnym oraz nadłamania podstawy V kości śródstopia lewego. Podano, że sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Szkada została zgłoszona pozwanemu, który przyznał na rzecz powódki kwotę 8.500 zł tytułem zadośćuczynienia, która nie kompensuje poniesionej przez powódkę szkody. Wyjaśniono, że żądanie zwrotu kosztów dojazdów wyliczono przyjmując liczbę przejechanych kilometrów - 986 km, średnie spalanie 8 litrów na 100 km oraz cenę 1 litra benzyny w kwocie 5 zł.

(pozew k.2-4v)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w N. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik pozwanego nie kwestionował zdarzenia będącego podstawą jego odpowiedzialności, a jedynie zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia. Podniósł, że przed wypadkiem powódka cierpiała na chorobę zwyrodnieniową stawu kolanowego lewego, dlatego istnieje duże prawdopodobieństwo, że część dolegliwości przez nią zgłaszanych nie jest skutkiem wypadku, a choroby zwyrodnieniowej. Zaś powódka nie rozróżnia tych dolegliwości. Wskazał, że urazy będące następstwem wypadku miały charakter przemijający i odwracalny, a ich leczenie zostało zakończone. Pełnomocnik pozwanego zarzucił, że powódka nie udowodniła, aby niezbędna była kontynuacja podjętego leczenia. Natomiast, nieznaczny i krótkotrwały rozstrój zdrowia nie stanowi dostatecznej podstawy do żądania zadośćuczynienia. Pełnomocnik pozwanego wskazał, że powódka nie udowodniła, iż nie mogła skorzystać z leczenia w ramach publicznej służby zdrowia. Kwestionował żądanie zwrotu kosztów dojazdów podnosząc, iż wskazane przez powódkę samochody miały instalację gazową, a zatem dla wyliczenia kosztów przejazdów należy uwzględnić koszty paliwa gazowego, nie zaś benzyny. W zakresie żądania zasądzenia odsetek pełnomocnik pozwanego zaznaczył, że w jego ocenie należą się one dopiero od dnia wyrokowania.

(odpowiedź na pozew k.53-58, pełnomocnictwo i wpis do rejestru handlowego k.59-63, KRS k.63 v.-65)

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2015 roku pełnomocnik powódki popierał powództwo. Sprecyzował, że objęte żądaniem pozwu koszty leczenia dotyczą dwóch rachunków i faktury załączonych do pozwu. Pełnomocnik pozwanego potrzymał stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew. Oświadczył, że strona pozwana nie kwestionuje samej ilości przejechanych kilometrów, która stanowiła podstawę wyliczenia żądania zwrotu kosztów dojazdu.

(stanowisko pełnomocnika powódki – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.79-80, nagranie 00:03:47-00:10:51, stanowisko pełnomocnika pozwanego - protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80, nagranie 00:10:51-00:13:30)

W piśmie procesowym z dnia 30 września 2016 roku pełnomocnik powódki zmodyfikował żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego tytułem zadośćuczynienia kwoty 22.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.500 zł od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 10.000 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie podtrzymał żądanie pozwu. Odpis tego pisma Sąd doręczył pełnomocnikowi pozwanego w dniu 20 października 2016 roku

(pismo pełnomocnika powódki k.122-123, dowód doręczenia k.202)

W piśmie procesowym z dnia 3 listopada 2016 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w rozszerzonym zakresie i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Kwestionował roszczenie odszkodowawcze z tytułu utraconych dochodów wskazując, iż z informacji zakładu pracy wynika, że w czasie przebywania na zwolnieniu lekarskim powódka uzyskiwała dochody wyższe, niż gdyby pracowała. Uwzględnieniu nie powinna natomiast podlegać kwota premii, bowiem nie jest jednoznacznie czy w przypadku niepozostawiania na zwolnieniu lekarskim powódka spełniałaby przesłanki przyznania premii. Wskazał, że przy ustalaniu należnego powódce zadośćuczynienia Sąd winien mieć na względzie orzeczone wobec sprawcy wypadku środki karny w kwocie 1.500 zł.

(pismo pełnomocnika pozwanego k.139-142)

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 roku pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie, z tym że pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie pozwu w zakresie odsetek, wnosząc o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dochodzonych kwot od dnia 1 stycznia 2016 roku, z uwagi na zmiany w przepisach kodeksu cywilnego regulujących odsetki.

(stanowisko pełnomocnika powódki - k.206 nagranie 00:04:45-00:07:16, stanowisko pełnomocnika pozwanego - k.207, nagranie 00:07:47-00:11:09)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 sierpnia 2014 roku w Ł. na skrzyżowaniu al. (...) (...) ul. (...) doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym kierująca samochodem marki H. (...), o numerze rejestracyjnym (...), G. K. potraciła prawidłowo poruszając się na rowerze po przejeździe dla rowerów przylegającym do przejścia dla pieszych M. Z..

Sprawczyni wypadku posiadała ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego u pozwanego.

(okoliczności bezsporne – także odpis wyroku k. 163-163 v., przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 11 lutego 2015 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt VII K (...), Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, warunkowo umorzył postępowanie karne wobec G. K., oskarżonej o czyn z art.177 § 1 k.k. Na podstawie przepisu art.67 § 3 k.k. zobowiązał G. K. do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej M. Z. kwoty 1.500 zł w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się

wyroku. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że obowiązek częściowego naprawienia szkody dotyczy kosztów leczenia rehabilitacyjnego lewej stopy po wypadku w kwocie około 2.000 zł, które nie zostały dotychczas pokryte.

Powódka otrzymała od sprawcy wypadku kwotę 1.500 zł wynikającą z wyroku. Koszty rehabilitacji lewej stopy poniesione przez powódkę przewyższały otrzymaną przez nią kwotę z tytułu częściowego naprawienia szkody.

(dowód: kserokopia wyroku k.143-143 v., odpis wyroku k.163-163 v., kserokopia wyroku wraz z uzasadnieniem w załączonych aktach szkody, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Po wypadku M. Z. odczuwała ból lewego kolana, lewej stopy, która była wywinięta do środka oraz ból lewego łokcia. W czasie wypadku powódka doznała także otarcia lewej skroni. Następnie wystąpiło zasinienie lewego biodra, krwiak na lewym kolanie, łokciu i stopie.

Powódka z miejsca zdarzenia została przewieziona karetką do Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł., gdzie w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, po wykonaniu zdjęcia RTG, rozpoznano podejrzenie złamania głowy kości śródstopia lewej stopy. Wykonano badanie TK głowy i kręgosłupa szyjnego, RTG klatki piersiowej, lewego kolana, lewego stawu skokowego i lewej stopy. Powódce założono szynę gipsową, zalecono kontrolę w poradni ortopedycznej za 7 dni oraz przyjmowanie zastrzyków przeciwzakrzepowych – F.. Powódka została wypisana do domu. Po opuszczeniu szpitala, z uwagi na zakaz obciążania lewej stopy, powódka poruszała się przy pomocy dwóch kul bez obciążania lewej kończyny.

Podczas kontroli w (...) Centrum Medycznego w Ł. w dniu 19 sierpnia 2014 roku powódka zgłaszała dolegliwości bólowe brzucha i uda lewego, bolesność palców stopy w bucie gipsowym. W wykonanym badaniu RTG opisano podejrzenie złamania I - ej kości śródstopia. Podczas kolejnej wizyty w dniu 4 września 2014 roku powódka zgłaszała znaczne dolegliwości bólowe kolana lewego. Zalecono utrzymanie gipsu do 6 tygodni. Wystawiono recepty na L.. W dniu 21 września 2014 roku powódce zdjęto opatrunek gipsowy z lewej kończyny dolnej. Stopa była obrzęknięta i bolesna. Ustalono ostateczne rozpoznanie urazu stopy jako złamanie I i V - ej kości śródstopia. Powódka otrzymała receptę na V. due oraz zalecenie noszenia wkładek żelowych do butów. Powódka poruszała się dalej przy pomocy kul przez 2 tygodnie. Ze względu na częściową niestabilność lewego kolana zalecono noszenie ortezy.

Podczas kolejnej wizyty lekarskiej w dniu 2 października 2014 roku u powódki nadal utrzymywały się dolegliwości lewego stawu kolanowego. Powódka otrzymała receptę na R.. Wykonane w dniu 13 lutego 2015 roku badanie USG stawu kolanowego lewego, wykazało obecność płynu w zachyłku nadrzepkowym, rozluźnienie lub przerwanie więzadła krzyżowego przedniego powodujące wyraźny objaw szufladkowy przedni, prawie zupełne zniesienie szpary stawowej od strony bocznej, obecność dużych zmian zwyrodnieniowych na krawędzi powierzchni stawowej piszczeli i uda, zaawansowane zmiany chondromalacyjne w stawie rzepkowo – udowym, obecność torbieli B..

(dowód: dokumentacja medyczna dokumentacja medyczna k.21, k.24-34 v., koperta k.159, zeznania świadka M. P. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.83-84, nagranie 00:59:38-01:17:03, zeznania świadka K. Z. - protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.84-86, nagranie 01:17:52-01:42:41, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

W okresie od 13 sierpnia 2014 roku do 10 października 2014 roku M. Z. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Zwolnienie to było związane wyłącznie ze skutkami wypadku.

(dowód: kserokopie zwolnień lekarskich k.22-23, pisemna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy k.187, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Powódka mieszka na drugim piętrze w budynku bez windy. Na początku, konieczność poruszania się przy pomocy kul bez obciążania stopy sprawiała jej duży problem. Po wypadku powódka potrzebowała pomocy innych osób w myciu się, sprzątaniu, robieniu zakupów, opiece nad posiadanymi kotami, dojazdach do lekarza. Samodzielnie ubierała się i przygotowywała sobie posiłki. Powódką przez 10 dni po wypadku opiekowała się córka, która przyjechała w tym celu z B.. Następnie powódce pomagał syn i przyjaciele. W okresie noszenia szyny gipsowej powódka sporadycznie wychodziła z domu przy pomocy syna. Powódka nadal potrzebuje pomocy osób trzecich w zakresie noszenia cięższych zakupów, z uwagi na odczuwane bóle lewego stawu kolanowego. Dlatego około raz w tygodniu zakupy przywozi jej syn. M. Z. korzysta też z pomocy koleżanki przy dojazdach do pracy. Przed wypadkiem jej głównym środkiem transportu był rower. Powódka jeździła nim także do pracy.

(dowód: zeznania świadka M. P. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.83-84, nagranie 00:59:38-01:17:03, zeznania świadka K. Z. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.84-86, nagranie 01:17:52-01:42:41, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Po wypadku powódka chodziła na zabiegi rehabilitacyjne: pole magnetyczne, prądy interferencyjne, laser, krioterapia, hydroterapia. Rehabilitacja przynosiła poprawę stanu zdrowia powódki. Były to serie trwające tydzień lub 2 tygodnie, w czasie których zabiegi odbywały się co 2-3 dni. Powódka na rehabilitację dostawała się autobusem. Z tego względu, nie poszukiwała placówki służby zdrowia posiadającej w tym zakresie umowę z NFZ, lecz odbyła odpłatą rehabilitację blisko miejsca zamieszkania.

(dowód: dokumentacja medyczna koperta k.89, k.159, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Powódka jest nauczycielem fizyki i matematyki, uczy też optyki w technikum optycznym – jej praca zawodowa wymaga wykonywania doświadczeń i chodzenia. Przed wypadkiem M. Z. otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 2.600-2.800 zł netto miesięcznie w zależności od ilości nadgodzin. Otrzymywała też dodatki motywacyjne i nagrody przyznawane przez dyrektora szkoły.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Przed wypadkiem M. Z. leczyła się z powodu choroby zwyrodnieniowej lewego stawu kolanowego i naderwania więzadeł barku. Nie miała dolegliwości bólowych kręgosłupa. Mimo odczuwanych okresowo bólów stawu kolanowego aktywnie uprawiała narciarstwo, jeździła na rowerze. Po wypadku dolegliwości kolana nasiliły się, narastała deformacja osi kończyny. Powódka do chwili obecnej odczuwa bóle lewej nogi, kolana i stopy, a także niestabilność kolana. Przyjmuje leki przeciwbólowe. Czasem odczuwa nagły, świdrujący ból w lewym stawie kolanowym. Po wypadku jazda na nartach okazała się niemożliwa z powodu bólów lewego kolana, trasy jazdy na rowerze uległy skróceniu. Powódka poza obrębem mieszkania chodzi w stabilizatorze, ma trudności w chodzeniu po schodach, nie może podbiec. Kiedy w nocy przewraca się z boku na bok, odczuwa ból. Po dłuższym chodzeniu narasta też ból lewej stopy, a pod koniec dnia pojawia się jej obrzęk. M. Z. nadal okresowo korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych i jest pod opieką ortopedy.

(dowód: dokumentacja medyczna k.33-34v., zeznania świadka M. P. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.83-84, nagranie 00:59:38-01:17:03, zeznania świadka K. Z. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 84-86, nagranie 01:17:52-01:42:41, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

W związku z leczeniem po wypadku powódka poniosła koszty konsultacji u ortopedy w kwotach: 2 x 80 zł. Powódka dopłaciła do zakupu ortozy kwotę 450 zł, pozostałą kwotę 630 zł refundował NFZ.

(dowód: rachunki k. 11 - z dnia 2 października 2014 roku, k.13 – z dnia 18 października 2014 roku, faktura k.12)

Syn powódki woził ją na konsultacje lekarskie i zabiegi rehabilitacyjne swoim samochodem. Córka powódki, która zamieszkuje w B. przyjechała do Ł., aby w pierwszych dniach po wypadku zajmować się matką. W związku z opieką i pomocą świadczoną powódce po wypadku przejechano łącznie 986 km. Samochód syna powódki – J. (...) i samochód córki powódki - C. (...) są wyposażone także w instalacje gazowe.

Średnia cena (...) w 2014 roku po wypadku powódki wynosiła (...)zł za litr.

(okoliczności bezsporne, także: oświadczenia k.14-15, kserokopia dowodu rejestracyjnego k.18-19 i k.66-67, wydruk cen (...) k.68-68 v., zeznania świadka K. Z. – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k.84-86, nagranie 01:17:52-01:42:41, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

W następstwie wypadku z dnia 12 sierpnia 2014 roku powódka doznała złamania I i V - ej kości śródstopia, stłuczenia lewego stawu kolanowego z uszkodzeniem więzadła pobocznego przyśrodkowego i więzadła krzyżowego przedniego lewego stawu kolanowego, ogólnych potłuczeń ciała. Trwały uszczerbek na zdrowiu związany z uszkodzeniem lewego stawu kolanowego, będący wyłącznie następstwem wypadku, wynosi 8%, a związany ze złamaniem I i V kości śródstopia 6%. Uraz lewego kolana nałożył się na istniejące już przed wypadkiem zmiany zwyrodnieniowe. Uszkodzenie najprawdopodobniej w czasie wypadku więzadła pobocznego przyśrodkowego zwiększyło niestabilność boczną stawu, co nasiliło proces zwyrodnieniowy. W tym zakresie uraz przyczynił się do szybszego zużycia stawu kolanowego w procesie zwyrodnieniowym. Uraz kolana w części przyczynił się do dysfunkcji stawu kolanowego, która wynikała ze stopnia zużycia powierzchni stawowych. Powoduje to utrudnienie lokomocji w postaci chodzenia na dłuższe dystanse, biegania, uprawiania sportu. Jedynym skutecznym sposobem poprawy jakości chodu u powódki jest zabieg operacyjny - endoprotezoplastyka. Rokowanie co do poprawy wydolności lokomocyjnej związane jest z przeprowadzeniem skutecznej operacji wymiany stawu na sztuczny. Z dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia ortopedycznego powódki przed wypadkiem, nie wynika, aby przed wypadkiem u powódki konieczne było wykonanie alloplastyki stawu.

W wyniku urazu stopy uległ ograniczeniu zakres ruchów w stawie skokowym górnym i dolnym. Prawdopodobną przyczyną tego ograniczenia jest długotrwałe unieruchomienie stopy w opatrunku gipsowym, gdyż zdjęcie RTG tego stawu nie wskazuje na jego zmiany zwyrodnieniowe.

Z uwagi na to, że uraz dotyczył przodostopia, obciążenie sklepienia poprzecznego w czasie chodzenia na palcach może powodować dolegliwości bólowe pomimo tego, że złamanie kości stopy było złamaniem bez przemieszczenia. Albowiem, zmiany bliznowate powstające w czasie gojenia złamania i urazu tkanek miękkich mogą być przyczyną usidlenia gałązek nerwów czuciowych, co powoduje ból podczas nadmiernego obciążania przodostopia przy chodzeniu na palcach.

Cierpienia fizyczne spowodowane wypadkiem były dość znaczne w okresie pierwszego miesiąca po zdarzeniu. Po tym czasie występują przetrwałe dolegliwości bólowe związane są z procesem zwyrodnieniowym stawu kolanowego. Negatywne konsekwencje wypadku to przede wszystkim nasilenie samoistnego procesu zwyrodnieniowego lewego stawu kolanowego. Samoistny proces zwyrodnieniowy, który u powódki istniał już przed wypadkiem i tak by postępował w czasie niezależnie od przedmiotowego zdarzenia. Jego intensywność i postęp w czasie byłyby jednak wolniejsze i o mniejszym zakresie. Powódka powinna wykonywać ćwiczenia wzmacniające mięsień czworogłowy uda. Powódka wymagała pomocy osób trzecich przez 3 godziny dziennie w czasie pierwszego miesiąca po wypadku i 2 godziny dziennie w drugim miesiącu. Po tym czasie i nadal powódka nie wymagała i nie wymaga pomocy innych osób

w wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego. Stan powódki w zakresie urazu stopy jest utrwalony i nie ma możliwości jego poprawy, nie nastąpi też istotne pogorszenia stanu stopy powódki. Rokowanie co do stanu lewego stawu kolanowego jest gorsze, bowiem w stawie kolanowym istnieje proces zwyrodnieniowy, który postępuje i poprawa wydolności lokomocyjnej może nastąpić jedynie w wyniku zabiegu operacyjnego.

(dowód: pismna opinia biegłego ortopedy k.97-100, pismna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy k.117-118 i k.187, ustna opinia uzupełniająca biegłego ortopedy)

Pismem z dnia 6 października 2014 roku, doręczonym w dniu 10 października 2014 roku, M. Z. zgłosiła (...) Spółce Akcyjnej Oddział w Polsce szkodę zaistniałą w związku z wypadkiem z dnia 12 sierpnia 2014 roku, żądając wypłaty kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.210 zł tytułem zwrotu kosztów opieki - w terminie 30 dni na wskazany rachunek bankowy.

(dowód: wezwanie do zapłaty k.43-44, a także w załączonych aktach szkody wraz z dowodem doręczenia)

Decyzją z dnia 15 października 2014 roku (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce przyznała na rzecz powódki zaliczkę na poczet szkody w kwocie 1.000 zł.

(dowód: decyzja k.42)

Pismem z dnia 22 października 2014 roku, doręczonym w dniu 24 października 2014 roku, pełnomocnik powódki wniósł o przyznanie przez (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce kwoty 1.160 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych na leczenie. Ponadto, pismem z dnia 24 października 2014 roku powódka wniosła o przyznanie dodatkowej kwoty 546,96 zł tytułem zwrotu dalszych wydatków poniesionych na leczenie.

(dowód: pisma k. 40-41, a także w załączonych aktach szkody wraz z dowodami doręczenia)

Decyzją z dnia 31 października 2014 roku (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce przyznała na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 8.500 zł, zwrot kosztów leków w wysokości 96,16 zł, zwrot kosztów leczenia w kwocie 504 zł, zwrot kosztów opieki w wysokości 196 zł. Odmówiono refundacji prywatnej konsultacji lekarskiej. Powyższe kwoty pomniejszono o kwotę zaliczki na poczet szkody w kwocie 1.000 zł przyznanej na mocy decyzji z dnia 15 października 2014 roku.

(dowód: decyzja k.39-39v.)

W piśmie z dnia 26 listopada 2014 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 15 grudnia 2014 roku, pełnomocnik powódki złożył odwołanie od decyzji z dnia 31 października 2014 roku oraz wniósł o przyznanie kwoty 80 zł tytułem zwrotu wydatków na leczenie (na podstawie rachunku z dnia 18 października 2014 roku numer 2014/10/0010), kwoty 824,10 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów oraz kwoty 343,02 zł tytułem zwrotu utraconych dochodów.

(dowód: odwołanie k.35-38, a także w załączonych aktach szkody wraz z dowodem doręczenia)

Po wypadku powódka otrzymała z ubezpieczenia szkolnego kwotę 2.200 zł za zdarzenie medyczne w postaci przyjęcia na Szpitalny Oddział Ratunkowy. W ramach postępowania karnego otrzymałam od sprawcy wypadku kwotę 1500 zł, którą kwotę przeznaczyła na pokrycie kosztów rehabilitacji lewej stopy.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2018 roku k.210, nagranie 00:52:05-01:06:36 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015 roku k. 80-83, nagranie 00:14:13-00:58:13)

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych wyżej dowodów - dokumentów i ich kserokopii (w oparciu o art.308 k.p.c.), zeznań świadków, przesłuchania powódki oraz opinii biegłego ortopedy.

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, Sąd pominął zaświadczenie dotyczące utraconego dochodu (k.20). Albowiem, treść zaświadczenia załączonego do pozwu jest wewnętrznie sprzeczna, na co zwracał uwagę w swych pismach pełnomocnik pozwanego. Z jednej strony, z treści zaświadczenia wynika, że w okresie zwolnienia lekarskiego po wypadku powódka otrzymała wynagrodzenie o 115,23 zł wyższe, niż gdyby nie przebywała na zwolnieniu (wynagrodzenie otrzymane – 4.375,48 zł netto, wynagrodzenie które powódka uzyskalaby, gdyby nie przebywała na zwolnieniu 4.260,25 zł netto). Jednocześnie, w zaświadczeniu podano, że kwota utraconego dochodu wynosi 343,02 zł netto. Dodatkowo w zaświadczeniu wskazano, że powódka może utracić dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 473,61 zł netto oraz, że powódka utraciła premię w kwocie 458,25 zł netto. W niniejszej sprawie, przedmiotem żądania pozwu była jedynie kwota 343,02 zł netto z tytułu utraconego dochodu związanego z wynagrodzeniem zasadniczym. W świetle wskazanych sprzeczności zawartych w treści zaświadczenia, brak jest podstaw do ustalenia przez Sąd czy po wypadku powódka utraciła dochód i w jakiej wysokości. Albowiem, sprzeczności te czynią złożone zaświadczenie niewiarygodnym, a pełnomocnik powódki, pomimo podniesionych przez pozwanego zarzutów, nie zaoferował innych dowodów, choćby w postaci prawidłowego zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę powódki, które pozwoliłby na ustalenie powyższych okoliczności.

Sąd uznał opinie biegłego ortopedy J. F. za pełnowartościowe źródło informacji specjalnych.

Pełnomocnik pozwanego kwestionował pisemne opinie biegłego ortopedy J. F., w zakresie ustalonej wysokości uszczerbku na zdrowiu powódki w związku ze złamaniem kości śródstopia, wskazując, że uszczerbek ten winien zostać ustalony na poziomie 4%. Pełnomocnik pozwanego wskazywał, iż jego zdaniem dysfunkcja kończyny dolnej jest związana ze zmianami zwyrodnieniowymi kolan i ich uszkodzeniami oraz dysfunkcjami, które pośrednio miały wpływ na kończynę dolną, a nie z wyleczonym złamaniem kości śródstopia bez przemieszczenia. Biegły winien zatem ustalić uszczerbek na zdrowiu poniżej wartości przyjętych w załączniku do rozporządzenia.

Biegły wydał w tym zakresie dwie opinie uzupełniające pisemne. Po złożeniu przez biegłego ustnej opinii uzupełniającej, pełnomocnik pozwanego nadal wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego ortopedy.

Zgodnie z przepisem art. 286 k.p.c. Sąd może żądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby żądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Powołany przepis nie precyzuje jak należy rozumieć pojęcie „w razie potrzeby”. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się jednak, iż chodzi tu o takie sytuacje, gdy opinia złożona przez biegłego jest niejasna lub niepełna, wewnętrznie sprzeczna, albo gdy opinia pisemna jest rozbieżna z opinią ustną biegłego. W rozpoznawanej sprawie, biegły w opiniach pisemnych oraz ustnej opinii uzupełniającej udzielił odpowiedzi na pytania Sądu zawarte w tezie dowodowej i logicznie uzasadnił wywiedzione wnioski.

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 roku biegły wyczerpująco odniósł się do dalszych zastrzeżeń strony pozwanej do opinii pisemnych. Biegły jednoznacznie wskazał, iż obecna dysfunkcja lewej stopy jest wyłącznie skutkiem przedmiotowego wypadku, a poziom uszczerbku na zdrowiu ustalony przez niego na 6% jest adekwatny do dysfunkcji stopy. Biegły podkreślił, że stan lewego stawu kolanowego powódki przed wypadkiem nie ma wpływu na obecne problemy powódki z chodzeniem na palcach lewej stopy. Wskazał, że problemy z poruszaniem się na palcach lewej stopy są typowym objawem u chorego, który przeszedł podgłowowe złamanie kości śródstopia. Rusztowanie łuku poprzecznego stopy stanowią głowy kości śródstopia. Dysfunkcja tych kości powoduje utrudnienie chodzenia na palcach. Biegły zaznaczył, że pomiędzy głowami kości śródstopia jest cały system połączeń więzadłowych, który też ulega uszkodzeniu przy złamaniu kości śródstopia i to wszystko razem ma wpływ na niewydolność chodu na palcach. U powódki elementy, które uczestniczą w chodzeniu na palcach zostały uszkodzone wyłącznie na skutek wypadku. Ponadto, biegły wyjaśnił, że ograniczenie ruchomości lewego stawu skokowego jest związane z wypadkiem i stanowi wynik unieruchomienia lewej stopy w związku ze złamaniem. Biegły podkreślił, że sama obecność chondromalacji stawu rzepkowo-udowego nie jest wskazaniem do wymiany stawu. Biegły podał, że wskazany przez niego uszczerbek związany ze złamaniem pierwszej i piątej kości śródstopia w wysokości 6% jest adekwatny do dysfunkcji stopy, które ustalił w czasie badania. Wyjaśnił, że przedział dla tego uszczerbku wynosi od 5 do 15% w zależności od stopnia

dysfunkcji, a zatem ustalony przez niego uszczerbek znajduje się bliżej dolnej granicy. Biegły podkreślił, że wydając opinie w sprawie zapoznał się z całą zgromadzoną w aktach dokumentacją medyczną powódki.

Treść podstawowej opinii pisemnej biegłego ortopedy oraz opinii uzupełniających, w świetle uzupełniającej opinii ustnej złożonej na rozprawie, nie wykazuje sprzeczności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, które uzasadniałyby konieczność zasięgnięcia opinii innego biegłego, a właśnie pod tymi względami należy oceniać opinie biegłych. Opinie zostały wydane po zbadaniu powódki. Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie, który Sąd w niniejszej sprawie podziela (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2005 roku, II CK 572/04, opubl. w LEX nr 151656), specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Skuteczna polemika z ustaleniami biegłego nie może zatem polegać na podważaniu wniosków wynikających z wiedzy merytorycznej biegłego, dopóki nie zostanie wykazane, że wnioski te sprzeczne są z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i powszechnie znanych faktów.

Opinie biegłego J. F. są przekonujące i dostatecznie wyjaśniają zagadnienia stanowiące przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 listopada 1974 roku, II C CR 638/74, (OSP i KA 1975, numer 5, poz. 108), w którym wypowiedział się, iż nie jest uzasadniony wniosek strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienie wymagające wiadomości specjalnych. W związku z tym, w przedmiotowej sprawie, Sąd uznał zarzuty pozwanego do opinii biegłego za niezasadne i wynikające z niezadowolenia pozwanego z wniosków końcowych opinii w zakresie poziomu ustalonego przez biegłego uszczerbku na zdrowiu związanego z urazem lewej stopy. W konsekwencji, na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 roku, Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, gdyż w judykaturze ugruntowany jest pogląd, iż nie ma uzasadnienia wniosków o powołanie kolejnego biegłego jedynie w sytuacji, gdy już złożona opinia jest niekorzystna dla strony (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 września 2009 roku, I UK 102/09, LEX nr 537027 oraz w wyroku z dnia 6 maja 2009 roku, II CSK 642/08, LEX nr 511998, Sąd Najwyższy w orzeczeniach z dnia 15 lutego 1974, II CR 817/73, nie publikowane oraz z dnia 18 lutego 1974, II CR 5/74, Biuletyn Sądu Najwyższego 1974, numer 4, poz. 64). Stanowisko wyrażone w orzecznictwie znajduje poparcie również w doktrynie prawniczej. T. E., J. G. oraz M. J. w „Komentarzu do Kodeksu Postępowania Cywilnego Część Pierwsza, Postępowanie Rozpoznawcze”, Tom I (Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1997, tezy 7,8 strony 438-439) jednoznacznie stwierdzają, iż stanowisko odmienne od wyrażonego w powołanych wyżej orzeczeniach oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, aby się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby tego zdania, jak strona.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

W rozpoznawanej sprawie powódka ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 22.500 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.500 zł od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 10.000 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 1.240 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia z ustawowymi odsetkami od dnia 29 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, kwoty 394,40 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 343,02 zł tytułem zwrotu utraconego dochodu z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

Pozwany nie uznał powództwa, wnosił o jego oddalenie. Nie kwestionował zasady swej odpowiedzialności, a jedynie wysokość dochodzonych roszczeń oraz zakres skutków wypadku dla stanu zdrowia powódki.

W niniejszej sprawie, szkoda została wyrządzona w wyniku potrącenia M. Z. prawidłowo poruszającej się na rowerze po przejeździe dla rowerów przylegającym do przejścia dla pieszych, przez kierującą samochodem marki H. (...), o numerze rejestracyjnym (...), G. K..

Stosownie do przepisu art. 435 § 1 w zw. z art. 436 § 1 k.c., samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną przez ruch tego pojazdu. Jest to odpowiedzialność oparta o zasadę ryzyka, gdyż rower nie jest mechanicznym środkiem komunikacji w rozumieniu § 2 art. 436 k.c. Dla przyjęcia odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji zbędne jest rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie. Na poszkodowanym spoczywa ciężar dowodu jedynie co do powstania, charakteru i wysokości szkody oraz co do istnienia związku przyczynowego między ruchem mechanicznego środka komunikacji a tą szkodą.

Odpowiedzialność pozwanego w stosunku do powódki wynika z zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej samochodu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W świetle art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.), poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż pozwany nie kwestionował swej odpowiedzialności za szkodę doznaną przez powódkę, czego wyrazem było przyznanie na rzecz powódki zadośćuczynienia w kwocie 8.500 zł, zwrotu kosztów leków w wysokości 96,16 zł, zwrotu kosztów leczenia w kwocie 504 zł oraz zwrotu kosztów opieki w wysokości 196 zł.

Kwestię sporną stanowił zakres konsekwencji dla zdrowia powódki pozostających w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia i odszkodowania z tytułu szkody doznanej przez powódkę w wyniku zdarzenia z dnia 12 sierpnia 2014 roku.

Art. 444 § 1 k.c. przewiduje m.in., że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Natomiast art. 445 § 1 k.c. pozwala w takich wypadkach na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

W judykaturze i piśmiennictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, jednocześnie nie może być nadmierne. Wskazuje się na potrzebę

poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, LEX 80272). Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40).

Zważyć przy tym należy, iż doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje, bowiem o jej niewymierności (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98, niepubl.), zaś pojęcie „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, LEX 52766). Dlatego też w orzecznictwie wskazuje się, że oceniając wysokość należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, LEX 50884).

Kryterium pozwalającym na pewną obiektywizację rozmiaru doznanej szkody może być w niniejszej sprawie stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki wynoszący 14%. W następstwie wypadku z dnia 12 sierpnia 2014 roku powódka doznała złamania I i V - ej kości śródstopia, stłuczenia lewego stawu kolanowego z uszkodzeniem więzadła pobocznego przysródkowego lewego stawu kolanowego, ogólnych potłuczeń ciała. Cierpienia fizyczne spowodowane wypadkiem były dość znaczne w okresie pierwszego miesiąca po zdarzeniu. Powódka musiała nosić szynę gipsową i poruszać się przy pomocy kul, co zwłaszcza w początkowym okresie sprawiało jej trudności. Podjęła leczenie ortopedyczne i rehabilitacje. M. Z. wymagała pomocy innych osób w czynnościach higienicznych i życia codziennego. Wypadek rzutował również na aktywność fizyczną powódki, która przed wypadkiem uprawiała narciarstwo, a rower był dla niej podstawowym środkiem transportu. Wprawdzie uraz lewego kolana nałożył się na istniejące już przed wypadkiem zmiany zwyrodnieniowe, które i tak by postępowały w czasie niezależnie od wypadku, jednakże jak wynika z opinii biegłego ortopedy, intensywność i postęp procesu zwyrodnieniowego w czasie byłyby wolniejsze i o mniejszym zakresie. Uraz przyczynił się do szybszego zużycia stawu kolanowego w procesie zwyrodnieniowym. Utrudnia to powódce chodzenie na dłuższe dystanse, bieganie, uprawianie sportu. Zaś, jedynym skutecznym sposobem poprawy jakości chodu u powódki jest zabieg operacyjny - endoprotezoplastyka. Natomiast, z dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia ortopedycznego przed wypadkiem, nie wynika, aby przed wypadkiem wykonanie alloplastyki stawu było u powódki konieczne. Stan powódki w zakresie urazu stopy jest utrwalony. Dodatkowo wynikiem długotrwałego unieruchomienia lewej stopy w związku ze złamaniem jest ograniczenie ruchomości lewego stawu skokowego.

Mając na uwadze zarówno rodzaj i rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy, jak też dyrektywę przyznawania umiarkowanego zadośćuczynienia, w ocenie Sądu odpowiednie zadośćuczynienie dla powódki stanowi kwota 31.000 zł. A zatem, uwzględniając wypłacone przez pozwanego zadośćuczynienie w kwocie 8.500 zł, Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 22.500 zł tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia.

Jak wskazano powyżej, zgodnie z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Warunkiem jest to, by wydatki te były konieczne i celowe. Pojęcie „wszelkie koszty” oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 stycznia 2008 roku, II CSK 425/07, LEX nr 378025). Cytowany przepis jest rozumiany szeroko i dotyczy również zwrotu wydatków podyktowanych koniecznością nabycia środków farmaceutycznych, czy wydatków na opiekę sprawowaną

nad osobą poszkodowaną (tak również Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 4 października 1973 roku, II Cr 365/73, OSN 1974 rok, poz. 147). Jak słusznie się zauważa, celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 roku, IV CSK 308/10, LEX nr 738127). W grupie wydatków celowych i koniecznych, pozostających w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia tradycyjnie wymienia się koszty leczenia (pobytu w szpitalu, pomocy pielęgniarstwa, koszty lekarstw, konsultacji lekarskich), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych specjalistycznych aparatów i urządzeń (np. kul, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego). W orzecznictwie wskazuje się, że zakres kosztów leczenia nie może ograniczać się do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, lecz powinien obejmować koszty działań, podjętych z uzasadnionym - zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej - przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2002 roku, II CKN 1018/00, LEX nr 75352). Stąd uzasadnione może być na przykład żądanie zwrotu kosztów, jakie poszkodowany poniósł na konsultację u dobrego specjalisty (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1969 roku, II PR 217/69, OSN 1970 rok, nr 3, poz. 50). Ponadto, w judykaturze podkreśla się, że okolicznością sprzeciwiającą się uwzględnieniu żądania poszkodowanego wyłożenia z góry przez zobowiązanego do naprawienia szkody sumy potrzebnej na koszty leczenia (art. 444 § 1 zd. 2 k.c.) nie jest wykazanie, że poszkodowany objęty jest finansowaniem świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 roku, I CSK 384/07, OSP 2009 rok, nr 2, poz. 20).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż powódka poniosła uzasadnione koszty leczenia w kwocie 610 zł: koszty konsultacji u ortopedy w kwotach: 2 x 80 zł oraz koszt dopłaty do zakupu ortozy w kwocie 450 zł (pozostałą kwotę 630 zł refundowało NFZ).

W judykaturze i piśmiennictwie wskazuje się, że poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, a więc także: kosztów transportu, kosztów odwiedzin osób bliskich (wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1971 roku, II CR 427/71, OSP 1972/6/108), kosztów szczególnego odżywiania i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji (uchwała Sądu Najwyższego (7) z 19 czerwca 1975 roku, PRN 2/75, OSNC 1976/4/70; wyrok Sądu Najwyższego z 21 maja 1973 roku, II CR 194/73, OSP 1974/4/83).

Zasadne było zatem żądanie zwrotu kosztów dojazdów do lekarzy i na zabiegi, jak również związanych z przyjazdem do powódki jej córki w celu sprawowania opieki nad matką. Pozwany nie kwestionował ilości przejechanych w tym celu kilometrów (986 km) ani wysokości spalania (8 l/100 km). Powódka żądanie zwrotu kosztów przejazdów wyliczyła przyjmując cenę jednego litra benzyny wynoszącą 5 zł. Ten sposób wyliczenia kosztów przejazdów kwestionowała strona pozwana wskazując, iż samochody syna i córki powódki były wyposażone w instalacje gazowe, a zatem w wyliczeniach należy uwzględnić cenę gazu, który jest tańszy, a nie benzyny. Jak wynika z zeznań syna powódki K. Z., używa on w swoim pojeździe zarówno benzyny jak i gazu.

Zgodnie z art. 322 k.p.c., w przypadku gdy ściśle udowodnienie żądania nie jest możliwe lub nader utrudnione, sąd może zasądzić odpowiednią sumę według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Powódka nie udowodniła, jakiego konkretnie rodzaju paliwa używali jej syn i córka w czasie wskazanych powyżej przejazdów. Natomiast, jak wynika z życiowego doświadczenia, osoby posiadające samochody z instalacją gazową, używają przede wszystkim tego rodzaju paliwa z uwagi na niższe koszty z tym związane. W związku z tym, Sąd ustalił koszty dojazdów uwzględniając średnią cenę gazu po wypadku powódki w kwocie 2,64 zł za litr, co daje kwotę 208,24 zł (986 km x 8 l/100 km x 2,64 zł).

Jednocześnie, ustalając wysokość należnego powódce odszkodowania Sąd uznał, iż brak jest podstaw do jego obniżenia o kwotę 1.500 zł, do zapłaty której na rzecz powódki Sąd zobowiązał sprawczynię wypadku w postępowaniu karnym na podstawie przepisu art.67 § 3 k.k. i która to kwota została powódce wypłacona.

Zgodnie z art.67 § 3 k.k., umarzając warunkowo postępowanie karne, Sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,

albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiazkę. W odniesieniu do wskazanego obowiązku naprawienia szkody nie znajdują zastosowania przepisy kodeksu karnego o dyrektywach wymiaru kary, lecz przepisy prawa cywilnego dotyczące naprawienia szkody. Jak wynika z uzasadnienia wyroku karnego, obowiązek naprawienia szkody nałożony na sprawczynię obejmował koszty rehabilitacji lewej stopy, które w zakresie kwoty około 2.000 zł nie zostały pokryte do momentu wyrokowania przez Sąd karny. Jak wynika z przesłuchania powódki, koszty rehabilitacji lewej stopy przewyższały kwotę 1.500 zł, jaką otrzymała od sprawczyni wypadku, lecz nie zostały w żadnej części objęte żądaniem pozwu w niniejszej sprawie. W konsekwencji, skoro wskazany obowiązek naprawienia szkody dotyczył konkretnych kosztów rehabilitacji nie objętych niniejszym postępowaniem, brak było podstaw do zmniejszenia o świadczeń zasądzonych na rzecz powódki o wskazaną kwotę.

Jak wynika z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany za szkodę ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Z normalnym (adekwatnym) związkiem przyczynowym w rozumieniu powołanego przepisu mamy do czynienia, gdy przyczyna była koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, czyli bez tej przyczyny skutek by nie wystąpił (warunek sine qua non). Ponadto, takie powiązanie pomiędzy przyczyną a skutkiem musi być typowym, oczekiwanym, „normalnym” w zwykłej kolejności rzeczy. Nie może być rezultatem jakiegoś wyjątkowego zbiegu okoliczności. Z przepisu art. 361 § 2 k.c. wynika, że w granicach normalnych następstw działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. W doktrynie i judykaturze przyjmuje się, iż szkodą jest, powstała wbrew woli poszkodowanego, różnica między jego obecnym stanem majątkowym a stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (tak między innymi Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 lipca 1957 roku, 2 CR 304/57, OSN 1958 r , nr III, poz. 76). Szkoda może przyjąć postać straty, jaką poniósł poszkodowany (damnum emergens) albo polegać na pozbawieniu go korzyści, które mógłby uzyskać, gdyby nie wyrządzono mu szkody (lucrum cessans). Strata stanowi uszczuplenie aktywów, natomiast utraconą korzyścią w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. jest to, co weszłoby do majątku poszkodowanego, gdyby zdarzenie wyrządzające szkodę nie nastąpiło. W judykaturze podkreśla się, iż ustalenie szkody w postaci utraconych korzyści ma zawsze w pewnym stopniu charakter hipotetyczny. Taka szkoda musi być jednak wykazana przez poszkodowanego z tak dużym prawdopodobieństwem, aby uzasadniała ona w świetle doświadczenia życiowego przyjęcie, że utrata korzyści rzeczywiście nastąpiła. Hipotetyczny element szkody, jakim są utracone korzyści, podlega ustaleniu w realiach konkretnej sprawy przez przeprowadzenie fikcyjnego rozumowania opartego na analizie dostępnych faktów, mającego odtworzyć sytuację, jaka najprawdopodobniej wystąpiłaby, gdyby nie doszło do zdarzenia powodującego szkodę. Rozumowanie to uwzględniać powinno normalne powiązania przyczynowe (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 3 października 1979 roku, II CR 304/79, OSNCP 1980 rok, nr 9, poz. 164, w wyroku z 21 czerwca 2001 roku, IV CKN 382/00, opubl. LEX nr 52543; w wyroku z 18 października 2000 roku, V CKN 111/00, opubl. LEX nr 52740; w wyroku z 18 stycznia 2002 roku, I CKN 132/01, opubl. LEX nr 53144, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 kwietnia 2008 roku, V CSK 515/07).

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie. Natomiast, stosownie do treści przepisu art. 232 k.p.c., to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W niniejszej sprawie, powódka nie udowodniła wysokości utraconego dochodu. W tym zakresie powódka przedstawiła zaświadczenie dotyczące utraconego dochodu (k.20), którego treść jest wewnętrznie sprzeczna. Z jednej strony, z treści zaświadczenia wynika, że w okresie zwolnienia lekarskiego po wypadku powódka otrzymała wynagrodzenie o 115,23 zł wyższe niż gdyby nie przebywała na zwolnieniu (wynagrodzenie otrzymane – 4.375,48 zł netto, wynagrodzenie które powódka uzyskałaby, gdyby nie przebywała na zwolnieniu 4.260,25 zł netto). Jednocześnie, w zaświadczeniu podano, że kwota utraconego dochodu wynosi 343,02 zł netto. Dodatkowo w zaświadczeniu wskazano, że powódka może utracić dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 473,61 zł netto oraz, że powódka utraciła premię w kwocie 458,25 zł netto. W niniejszej sprawie, przedmiotem żądania pozwu była jedynie kwota 343,02 zł netto z tytułu utraconego dochodu związanego z wynagrodzeniem zasadniczym. Powódka nie żądała zasądzenia na jej rzecz utraconej premii. Ponadto, nie wykazano, że powódka na pewno otrzymałaby premię, gdyby nie doszło do wypadku i byłaby obecna w pracy. W świetle

wskazanych sprzeczności zawartych w treści zaświadczenia, brak jest podstaw do ustalenia przez Sąd czy po wypadku powódka utraciła dochód i w jakiej wysokości.

Ponad zasądzone kwoty powództwo podlegało zatem oddaleniu jako nieudowodnione.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa, art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Zaś, gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1 (§ 2 art. 817 k.c.) przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 k.c.).

Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie (art. 481 § 2 zd. 1 k.c.).

Stosownie do przepisu art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Pismem z dnia 6 października 2014 roku, doręczonym w dniu 10 października 2014 roku, powódka zgłosiła szkodę żądając wypłaty kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 1.210 zł zwrotu kosztów opieki w terminie 30 dni. Decyzją z dnia 31 października 2014 roku pozwana przyznała na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 8.500 zł, zwrot kosztów leków w wysokości 96,16 zł, zwrot kosztów leczenia w kwocie 504 zł, zwrot kosztów opieki w wysokości 196 zł. Pismem z dnia 26 listopada 2014 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 15 grudnia 2014 roku, powódka odwołała się od decyzji z dnia 31 października 2014 roku oraz wniosła o przyznanie kwoty 80 zł tytułem zwrotu wydatków na leczenie, kwoty 824,10 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów oraz kwoty 343,02 zł tytułem zwrotu utraconych dochodów.

W konsekwencji, w zakresie zadośćuczynienia odsetki ustawowe od kwoty 11.500 zł zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu od dnia od dnia 13 listopada 2014 roku (dwa dni po upływie 30 dniowego terminu na spełnienie świadczenia od daty doręczenia wezwania) do dnia 31 grudnia 2015 roku, a ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Od kwoty 8.500 zł ustawowe odsetki za opóźnienie zasądzone od dnia 30 września 2016 roku (czyli od dnia złożenia pisma rozszerzającego powództwo) do dnia zapłaty, albowiem wezwanie do zapłaty zadośćuczynienia dotyczyło kwoty 20.000 zł. Z kolei, ustawowe odsetki za opóźnienie od kwoty 2.500 zł zasądzone od dnia od dnia 21 października 2016 roku do dnia zapłaty, czyli od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu pisma z rozszerzeniem powództwa (doręczenie 20 października 2016 roku), gdyż wezwanie pozwanego do zapłaty tej kwoty tytułem zadośćuczynienia nastąpiło dopiero w piśmie rozszerzającym powództwo.

W zakresie odszkodowania z tytułu kosztów leczenia ustawowe odsetki od kwoty 530 zł zasądzone od dnia 29 listopada 2014 roku dnia 31 grudnia 2015 rok, a ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, gdyż powódka żądała zwrotu kosztów zakupu ortezy i wizyty u ortopedy w kwocie 80 zł (rachunek z dnia 4 października 2014 roku) w piśmie doręczonym pozwanemu w dniu 24 października 2014 roku. Z kolei, zakresie kwoty 80 zł (koszt wizyty u ortopedy, rachunek z dnia 18 października 2014 roku) ustawowe odsetki zasądzone od dnia 15 stycznia 2015

roku dnia 31 grudnia 2015 roku, a ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, bowiem żądanie zwrotu tej kwoty zostało zgłoszone dopiero w odwołaniu od decyzji z dnia 31 października 2014 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 15 grudnia 2014 roku. Z tych samych powodów od kwoty 208,24 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów odsetki ustawowe zasądzono od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Albowiem, żądanie zwrotu kosztów dojazdów zgłoszono dopiero w odwołaniu z dnia 26 listopada 2014 roku.

Za bezpodstawne należy uznać żądanie pozwanego zasądzenia ustawowych odsetek od zadośćuczynienia dopiero od daty wyrokowania, jeśli krzywda pokrzywdzonego istniała i była już znana w chwili wezwania do zapłaty. Ponadto, zważyć należy, iż pozwany jest profesjonalistą, prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie ubezpieczeń. W ocenie Sądu, w toku postępowania likwidacyjnego dysponował wiedzą i środkami pozwalającymi na prawidłowe ustalenie wysokości należnych powodce świadczeń.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zd. 2 k.p.c. zgodnie z którym, Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Powódka wygrała proces w 95%, a przegrała w 5%.

Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się: opłata od pozwu w wysokości 674 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 600 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł. łącznie 3.691 zł. Koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 poz. 490).

Z uwagi na powołaną zasadę rozliczenia kosztów procesu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.691 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Stosownie do art.84 ust. 2 w związku z art. 80 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. za 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), Sąd zwrócił pozwanemu niekorzystane zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwotach 153,13 zł i 200 zł.

Nieuiszczone koszty sądowe w niniejszej sprawie stanowi opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 550 zł. Zgodnie art.113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. za 2010 rok, Nr 90, poz. 594 ze zmianami) nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Biorąc zatem pod uwagę przepis art. 113 ust.1 powołanej wyżej ustawy w związku z art. 100 zd. 2k.p.c. Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pod pozwanego kwotę 500 zł.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.